

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษา ตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศและอายุ พบว่า

- 2.1 การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่มีความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า เพศชายมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่าเพศหญิง

2.2 การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยตามช่วงอายุ พบว่า ช่วงอายุ 20-30 ปี มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาเท่ากับ คือ ช่วงอายุ 51-60 ปี และช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป ลำดับสุดท้ายเท่ากับ คือ ช่วงอายุ 31-40 ปี และช่วงอายุ 41-50 ปี ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยเรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลจากการศึกษาเป็นไปได้ว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะว่าทางผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่ว่าจะเป็นในด้านการเรียนรู้ และพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็ก และในด้านของสถานที่ในการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2547 : 1) โดยกำหนดให้การจัดการศึกษาปฐมวัยหรือก่อนประถมศึกษา เป็นหน้าที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องคำนึงถึงขอบข่ายของงานราชการบังคับบัญชาและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องบริหารจัดการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยจะต้องจัดให้มีการประเมินตนเองทุกปีเพื่อตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์ และจะต้องผ่านการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองคุณภาพ

และมาตรฐานการศึกษา ตลอดจนระเบียบกฎหมายเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละประเภทตั้งนั้น เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถให้บริการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถบริหารจัดการเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพ และเหมาะสมซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป และจากผลการศึกษา ได้สอดคล้องกับแนวคิดของปรากรม วุฒิพงษ์ (2540 : 30) กล่าวว่าความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเป็นวัตถุประสงค์ของการบริการที่มีคุณภาพ แต่เป็นการวัดความรู้สึกของผู้ใช้บริการมีการศึกษาอย่างมีระบบ เพื่อปรับปรุงระบบบริการ และสิ่งแวดล้อมให้เป็นที่ประทับใจ แต่ความพึงพอใจอีกประการหนึ่งคือ คุณภาพการรักษาที่จำเป็นต้องเร่งพัฒนาให้ดี และให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ลือชัย บุญคุ้ม (2546 : บทคัดย่อ) การจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครปฐม สภาพการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมาก ทุกเรื่อง แต่แตกต่างกับการศึกษาของ กรรณิศา แก้วสวัสดิ์ (2545, : 85) ผลการศึกษพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนสุภาวดี-เทพารักษ์อยู่ในระดับปานกลาง

1.1 ผลการเมื่อจำแนกเป็นรายด้านระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1.1.1 ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีจำนวนของครูผู้ดูแลเด็กต่อจำนวนเด็กมีความเหมาะสม ทำให้การควบคุมดูแลเด็กเล็กมีความทั่วถึง และเกิดประสิทธิภาพในการดูแล อีกทั้งมีการพัฒนาความรู้ของครูผู้ดูแลเด็กอยู่เสมอ โดยมีการส่งครูผู้ดูแลเด็ก ไปอบรม และแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ที่มีหน้าที่ในการให้ความรู้ และส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กเล็กอยู่อย่างสม่ำเสมอ และครูผู้ดูแลเด็กเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามภารกิจ และหน้าที่ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กอย่างสม่ำเสมอ และให้ความสำคัญต่อการให้การศึกษาแก่เด็กเล็กอย่างสูงสุด ให้ความรักความอบอุ่นกับเด็กเล็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ก็เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ถือชัย บุญคุ้ม (2546 : บทคัดย่อ) ที่เสนอแนะว่า ควรมีการพัฒนาครูผู้เลี้ยงหรือครูผู้สอน ด้วยการให้ศึกษาต่อ การฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และการสนับสนุนเอกสารทางวิชาการ ควรจัดให้มีการนิเทศติดตามช่วยเหลือแนะนำ โดยศึกษานิเทศก์ หรือผู้ที่มีประสบการณ์เฉพาะด้าน รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ได้มีโอกาสพบปะ และรับรู้ข่าวสารข้อมูลในการศึกษา

1.1.2 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำบลบ่อใหญ่ อำเภอขจรบุรี จังหวัดมหาสารคาม ได้มีการดำเนินงานตามมาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในการให้การดูแล และเอาใจใส่ในเรื่องของความปลอดภัยของบุตรหลานของตนเองเป็นอย่างดี จึงทำให้ผู้ปกครองเกิดความไว้วางใจในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก อาทิ การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารสะอาดและปลอดภัย การบริหารจัดการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มาตรฐานมีความปลอดภัยเพียงพอตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2547 : 15-19) ที่ตั้งควรอยู่ในพื้นที่ขนาดเหมาะสม และต้องไม่อยู่ในพื้นที่ ซึ่งอาจเสี่ยงต่ออันตราย ได้แก่ บริเวณชนถ่ายแก๊ส น้ำมัน สารเคมี หรือสารพิษ มลภาวะทางอากาศ แสง และเสียงที่มากเกินไป หากไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ต้องมีมาตรการป้องกันภาวะอุบัติเหตุต่าง ๆ ตามมาตรฐานความจำเป็น และเหมาะสมทางเข้า-ออก ต้องมีความเหมาะสม สามารถเคลื่อนย้ายเด็กออกจากตัวอาคาร ได้สะดวกหากเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุร้ายแรงใด ๆ ขึ้น โดยอย่างน้อยต้องมีทางเข้า-ออก 2 ทาง และแต่ละทางนั้น ควรมีความกว้างประมาณ 80 เซนติเมตร ประตู-หน้าต่าง ต้องมีความแข็งแรงอยู่ในสภาพใช้งาน ได้ดีมีขนาด และจำนวนเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของห้อง และความสูงของหน้าต่างควรอยู่ที่ประมาณ 80.00 เซนติเมตรนับจากพื้นให้เด็กมองเห็นสิ่งแวดล้อมได้กว้างและชัดเจน นอกจากนี้บริเวณประตู - หน้าต่าง ไม่ควรมีสิ่งกีดขวางใดมาปิดกั้นช่องทางลม และแสงสว่างพื้นที่ใช้สอยต้องจัดให้มีบริเวณพื้นที่ในอาคารที่สะอาดปลอดภัยและเพียงพอ เหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก เช่น การเล่น การเรียนรู้ การรับประทานอาหาร และการนอน โดยแยกเป็นสัดส่วนจากห้องประกอบอาหาร ห้องส้วม และที่พักของเด็กป่วย นอกจากนี้พื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมพัฒนาเด็ก อาจจัดแยกเป็นห้องเฉพาะ หรือจัดรวมเป็นห้องเอนกประสงค์ที่ใช้สำหรับจัดกิจกรรมที่หลากหลาย โดยใช้พื้นที่เดียวกันแต่ต่างเวลาและอาจปรับเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์ หรือย้ายเครื่องเรือนตามความ

เหมาะสม บริเวณพื้นที่สำหรับการนอนต้องคำนึงถึงความสะอาดเป็นหลักอากาศถ่ายเทได้สะดวกและอุปกรณ์เครื่องใช้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก

1.1.3 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีการจัดกิจกรรมเพื่อปูพื้นฐานในการเรียนรู้เรื่องต่างๆ มีการจัดมุมให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางสมอง และส่งเสริมจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนมีความเหมาะสม การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงามมีความเหมาะสม และการ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมพัฒนาเด็ก ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2547 ก : 20-25) มาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร การจัดการศึกษาปฐมวัย ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กที่พึงประสงค์ 12 ประการ คุณลักษณะตามวัย (ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา) การจัดประสบการณ์ ตลอดจนการจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กเป็นต้น

1.1.4 ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยที่ผู้ดูแลเด็กมีการประสานงานและเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีการเชิญกรรมการศูนย์ ผู้ปกครองมาประชุม ชี้แจงเกี่ยวกับกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอ มีการประชุมผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ มีการร่วมมือกับหน่วยราชการในพื้นที่ เช่น สถานศึกษา สถานีนอมนัมย ในด้านการศึกษา และสุขอนามัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ลือชัย บุญคุ้ม (2546 : บทคัดย่อ) คือ การสนับสนุนให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะ และรับรู้ข่าวสารข้อมูลในการศึกษา และสอดคล้องกับ พิทยา ภาโนมัย (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า ผลจากการดำเนินงานโดยกระบวนการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน จะทำให้การดำเนินงานประสพผลสำเร็จและยั่งยืน เพราะชุมชนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมและชุมชนเป็นเจ้าของกิจกรรม

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อายุ ดังนี้

2.1 เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม

เพศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการรับรู้ในการบริหารจัดการการดำเนินงานของทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชายมีระดับความพึงพอใจในการที่ทางหน่วยงานที่ได้ดูแลเอาใจใส่บุคลากรของตนเองนั้น จึงทำให้มีระดับความพึงพอใจไม่มีความแตกต่างกัน

2.2 เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งหมด จึงไม่มีความแตกต่างกัน แต่หากพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า อายุ 20-30 ปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองเด็กเล็กที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ส่วนมากแล้วจะเป็นพ่อแม่ของเด็กเองเป็นส่วนมาก และจะเห็นถึงพัฒนาการต่าง ๆ ของบุตรหลานของตนเองได้เป็นอย่างดีว่าหลังจากที่ได้ส่งบุตรหลานเข้ามาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้วพัฒนาการของบุตรหลานเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร แตกต่างจากเดิมไปมากน้อยแค่ไหน ซึ่งต่างจากอายุระหว่าง 41-50 ปี ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นวัยในการทำงานหาเลี้ยงครอบครัวจึงทำให้ไม่มีเวลามากนักในการที่จะติดตามดูพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของบุตรหลานว่ามีเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง

3. ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายคือ

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามและจัดความถี่ของข้อเสนอแนะ พบว่า ด้านที่มีความถี่ของข้อเสนอแนะสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และเมื่อพิจารณารายข้อแล้ว พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดในด้านนี้ คือ ควรจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านนี้น้อยมากหรือแทบจะไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมเลยก็ว่าได้ และทางผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเองก็ไม่ค่อยที่จะประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ประชาชนได้รับทราบเท่าไรนัก ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งผู้บริหารและครูผู้ดูแลเด็กควรที่จะมีการประชาสัมพันธ์ถึงข่าวสารต่าง ๆ ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุก ๆ ด้านให้ประชาชนหรือผู้ปกครองได้รับทราบเพื่อที่จะได้คอยช่วยเหลือในการที่จะพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ ให้มีคุณภาพและให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสนเทศเพื่อนำเสนอให้กับผู้บริหาร ผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจนำไปปรับปรุงแก้ไขในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสม ดังนี้

1.1 ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ จากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองเสนอแนะให้บุคลากรและผู้บริหารควรที่จะทำการศึกษา และพัฒนาการสำหรับเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองมีความห่วงใยบุตร หลานเกรงว่าผู้บริหารและผู้ดูแลเด็กเล็กจะขาดความเอาใจใส่ต่อบุตร หลาน ของตน จึงต้องการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพัฒนาศักยภาพให้ตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด ดังนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบล ควรที่จะมีการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทั้งในด้าน การให้ความรู้ และการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กให้มีคุณภาพ และให้ได้ตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

1.2 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองเสนอแนะว่า ควรที่จะเคลื่อนย้ายสิ่งของที่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อเด็กออกไป เช่น เครื่องเล่นหรือของเล่น รวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ภายในศูนย์ที่ชำรุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองห่วงใยบุตร หลาน เห็นว่าศูนย์เด็กเล็กในปัจจุบันยังไม่มีความปลอดภัยเพียงพอ และต้องการมีการแก้ไขด้านความปลอดภัยเพิ่มขึ้น ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะมีการดูแลเรื่องความปลอดภัยของเด็กเล็กที่เข้ามาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สิ่งไหนที่อาจจะเกิดอันตรายต่อเด็กก็ควรที่จะมีการเคลื่อนย้าย หรือมีการกำหนดขอบเขตอย่างเด่นชัดให้เห็น และจะต้องคอยดูแลเด็กอยู่ตลอดเวลาไม่ปล่อยให้เด็กอยู่ตามลำพังมากเกินไป

1.3 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร จากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองเสนอแนะให้ครูผู้ดูแลเด็กไม่ควรเปิดซีดีเพลงให้เด็กดูมากเกินไปควรพาเด็กทำกิจกรรมกลางแจ้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองมีความต้องการให้ครูผู้ดูแลเด็กเล็กได้ใช้กระบวนการสอนที่หลากหลาย โดยให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัย และความสามารถของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ทางครูผู้ดูแลเด็กควรที่จะมีความ

สนใจและเอาใจใส่กับพัฒนาการในเรื่องต่าง ๆ ของเด็ก การอบรมให้ความรู้ควรจะทำอย่างต่อเนื่องและทางครูผู้ดูแลเด็กควรที่จะหาความรู้ใหม่ ๆ หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ ในหลาย ๆ เรื่องมาสอนให้ความรู้แก่เด็ก

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองเสนอแนะว่า ควรจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเริ่มเข้าใจบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเด็ก จึงมีความต้องการมีส่วนร่วมการจัดการหลักสูตร หรือการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นที่แท้จริง ทางผู้บริหารและครูผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรที่จะมีการประชาสัมพันธ์ถึงข่าวสารต่าง ๆ ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุก ๆ ด้านให้ประชาชนหรือผู้ปกครองได้รับทราบ เพื่อที่จะได้คอยช่วยเหลือในการที่จะพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ และให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

ในการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวม และเปรียบเทียบความพึงพอใจ จำแนกตามเพศ อายุ ว่ามีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับใด ด้วยการศึกษารั้งนี้อาจจะไม่ครอบคลุมในสิ่งที่สนใจทั้งหมดด้วยเหตุของระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา หากมีผู้สนใจจะนำไปเป็นข้อมูลเพื่อศึกษาต่อหรือเป็นแนวทางการศึกษาต่อไปควรศึกษาดังนี้

2.1 ศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารจัดการระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยจำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา ว่าอยู่ในระดับใด และมีความแตกต่างกันหรือไม่